

Vysídlení Němců a poválečné vypořádání

Výstup

Společně s touto prezentací a doprovodnými otázkami se zamyslíme nad kontroverzním tématem vysídlování Němců. Nakonec jsem se rozhodl, že mi odpovědi na otázky nemusíte posílat všechny.

PŘED VYPLŇOVÁNÍM ODPOVĚDÍ a prací s touto prezentací si prosím **PŘEČTĚTE UČEBNICI** str. (84 a 85). Dostanete tak lepší náhled do této problematiky a budou se vám úkoly dělat snáze.

Vášim výstupem bude: Odevzdáte mi opravdu kratičký textík, kde si vyberete jednu otázku, která vás zaujala a napíšete mi na ni vaši odpověď. 😊

Pošlete to klasicky na e-mail: p.durkech@seznam.cz do pátku 7.5. do 20:00.

V tomto týdnu si zkusíme přiblížit situaci bezprostředně po 2. světové válce, kdy se utrpení a strach provázející životy českých obyvatel přeměnil na frustraci a touhu po pomstě. Zaměříme se na dodnes kontroverzně vnímané téma odsunu Němců a to jak na tzv. divoký odsun, tak také na následné oficiální a organizovanější vysídlení německých obyvatel, jak jej později ustanovily oficiální předpisy. K dispozici bude 5 zdrojů, na kterých lze demonstrovat situaci Němců i postoj Čechů.

Zdroj č.1 – Vyhláška „Národní bezpečnostní stráž“ pro okres opavský

VYHLÁŠKA

Narizují s okamžitou platností, aby všechny osoby německé národnosti ve stáří od 6 let nosily toto označení:

Bílý kruh v průměru 15 cm a v něm z černého plátna našité „N“ v síle 2 cm, jehož okraje jsou 1 cm od obvodu kruhu. Toto označení nosí se na levé straně prsou. Němci, kteří byli organizováni ve straně **NSDAP, v SA, SS, NSV, NSF, NSKK, Hitlerjugend** nebo **v jiných složkách NSDAP** musí nosit tentýž znak ještě na zádech (tedy dva, jeden na prsou, druhý na zádech).

Všem Němcům se zakazuje jízda dopravními prostředky, návštěva veřejných a zábavních místností a sadů. Vycházení z bytu po 20. hod. je všem Němcům zakázáno!

Při setkání ruského nebo ésl. důstojníka musí Němci smeknout klobouk nebo čepici a v připraveném postoji přejít.

Návštěva obchodů se povoluje toliko **jednu hodinu před uzavřením.**

Odznaky podle nařízeného vzoru musí si každý Němce sám poříditi.

Neuposlechnutí shora uvedených příkazů je trestné. Trestný je rovněž každý občan jiné národnosti, který jakýmkoliv způsobem bude Němcům nadržovati nebo jim pomáhati.

Rakouští příslušníci podléhají ustanovením této vyhlášky jen pokud byli organizováni ve straně NSDAP, SA, SS, NSV, NSF, NSKK, Hitlerjugend nebo v jiných složkách NSDAP.

Z povinnosti nositi označení pro Němce (N v kruhu) jsou vyňati a ostatním omezením, týkajících se osob německé národnosti, nepodléhají Němci, jež byli vězněni pro své protinacistické smýšlení a mají o tom doklady.

Osvobození mohou být:

1. Němci, kteří byli v době okupace protinacisticky činní, pokud se mohou vykázáti doklady o své činnosti.
2. Němci, žijící ve smíšeném manželství (s Čechem, Českou, Slovákem, Slovenkou, Židem, Židovkou) pokud nebyli organizováni ve straně NSDAP, SA, SS, NSV, NSF, NSKK, Hitlerjugend nebo v jiných složkách NSDAP a pokud druhý manžel nespolečně pracoval s Němci.
3. Děti a schovanci, kteří v době, kdy se rozhodovalo o jejich příslušnosti nepřekročili 21. rok věku a kteří žijí ve společné domácnosti s českými nebo židovskými rodiči (osvojiteli, pěstouny) případně s rodičem (osvojitelem, pěstounem), který je Čechem, Slovákem nebo Židem.

Žádosti o osvobození se podávají u místních Národních výborů příp. správních komisí.

Tímto se ruší dřívější vyhláška týkající se osob německé národnosti.

N

Ředitel „Národní bezpečnostní stráž“ pro Opavsko:

Dr. Miloš Bahenský v. r.

Velmi rychle po skončení války vznikala podobná opatření, která požadovala např. viditelné označování Němců, perzekuci jejich majetku, zamezování některých práv apod.

1) Přečtěte si následující ukázkou a zkuste určit, kdy byla zhruba vydána?

2) Zaměřte se na sdělení – jak na vás působí? Mohli jsme se s něčím takovým setkat už v minulosti, resp. co vám to připomíná?

3) Jakou roli zaujímal rakouští obyvatelé? Proč?

Rakouští příslušníci podléhají ustanovením této vyhlášky jen pokud byli organizováni ve straně NSDAP, SA, SS, NSV, NSF, NSKK, Hitlerjugend nebo v jiných složkách NSDAP.

Z povinnosti nositi označení pro Němce (N v kruhu) jsou vyňati a ostatním omezením, týkajících se osob německé národnosti, nepodléhají Němci, jež byli vězněni pro své protinacistické smýšlení a mají o tom doklady.

Osvobození mohou být:

1. Němci, kteří byli v době okupace protinacisticky činní, pokud se mohou vykázáti doklady o své činnosti.
2. Němci, žijící ve smíšeném manželství (s Čechem, Českou, Slovákem, Slovenkou, Židem, Židovkou) pokud nebyli organizováni ve straně NSDAP, SA, SS, NSV, NSF, NSKK, Hitlerjugend nebo v jiných složkách NSDAP a pokud druhý manžel nespolečně pracoval s Němci.
3. Děti a schovanci, kteří v době, kdy se rozhodovalo o jejich příslušnosti nepřekročili 21. rok věku a kteří žijí ve společné domácnosti s českými nebo židovskými rodiči (osvojiteli, pěstouny) případně s rodičem (osvojitelem, pěstounem), který je Čechem, Slovákem nebo Židem.

Žádosti o osvobození se podávají u místních Národních výborů příp. správních komisí.

Tímto se ruší dřívější vyhláška týkající se osob německé národnosti.

Masakrování Němců

Poválečné vypořádání provázelo i několik masakrů, kterých se české obyvatelstvo dopustilo na svých (mnohdy nejen) německých susedech. Jedním ze známějších a největších byl masakr v Postoloprtech, kde bylo doložitelně bez soudu popraveno 763 lidí. O spoustě dalších událostí jako tato se dodnes moc nemluví a nejsou příliš známy.

Zdroj č.2 – Výpovědi svědků

Zpráva pro ministra vnitra o hromadných exekucích v Postoloprtech: šlo o „výraz přání a vůle všeho českého lidu po zasloužené odplatě“ „nálada obyvatel dnes není taková, že by někdo těchto popravených Němců litoval“

Důstojník 1. čs. armádního sboru a svědek zločinů páchaných Němci v SSSR o masakrech v Postoloprtech: „Kdyby každý den byla na nich (Němcích) provedena exekuce, že by se nesplatilo, co nám i jiným ... způsobili“

Důstojník, který asistoval při popravách v Postoloprtech: „nepokládal jsem to za nic závadného, neboť jsem viděl v Rusku, jaká zvěrstva tam Němci páchali“

Zdroj č. 3 – Výpověď pamětníka (jeden z posledních svědků masakru v Postoloprtech)

"Protože když jdete dnes podél postoloprtských kasáren, tak ta už neexistují, ta byla loni či před dvěma lety stržena, protože to bylo to poslední ostudné místo, kam přicházeli Němci a fotografovali. Kde byl protitankový příkop, stojí dnes nádherný park, aby nic neupomínalo na to, co tam jednou bylo. V postoloprtské bažantnici nepřipomíná vlastně nic, že tam byl tábor s baráky. Dnes tam stojí sportovní hřiště.,,

4) Zaměřte se na postoj Čechů v obou ukázkách – co se změnilo?

5) Proč byly postoloprtské kasárny zbořeny?

Zdroj č.4 – Filmová ukázka – Nástup (1952, O.Vávra) –film vznikl v období “tuhého“ komunismu v 50. letech.

Z důvodu velikosti video pod odkazem:

https://www.youtube.com/watch?v=0tzFO_9GM-s

6) Jak jsou ve filmu vyobrazeni Češi a jak Němci?

7) Co bylo důvodem hádky mezi muži?

8) Jak hodnotíte slova starší paní na konci ukázky?

9) Jakou skupinu symbolizuje Němec v černém klobouku? Jakou zas postarší paní?

Odsun v médiích

Zdroj č. 5 – Časopis Naše vojsko

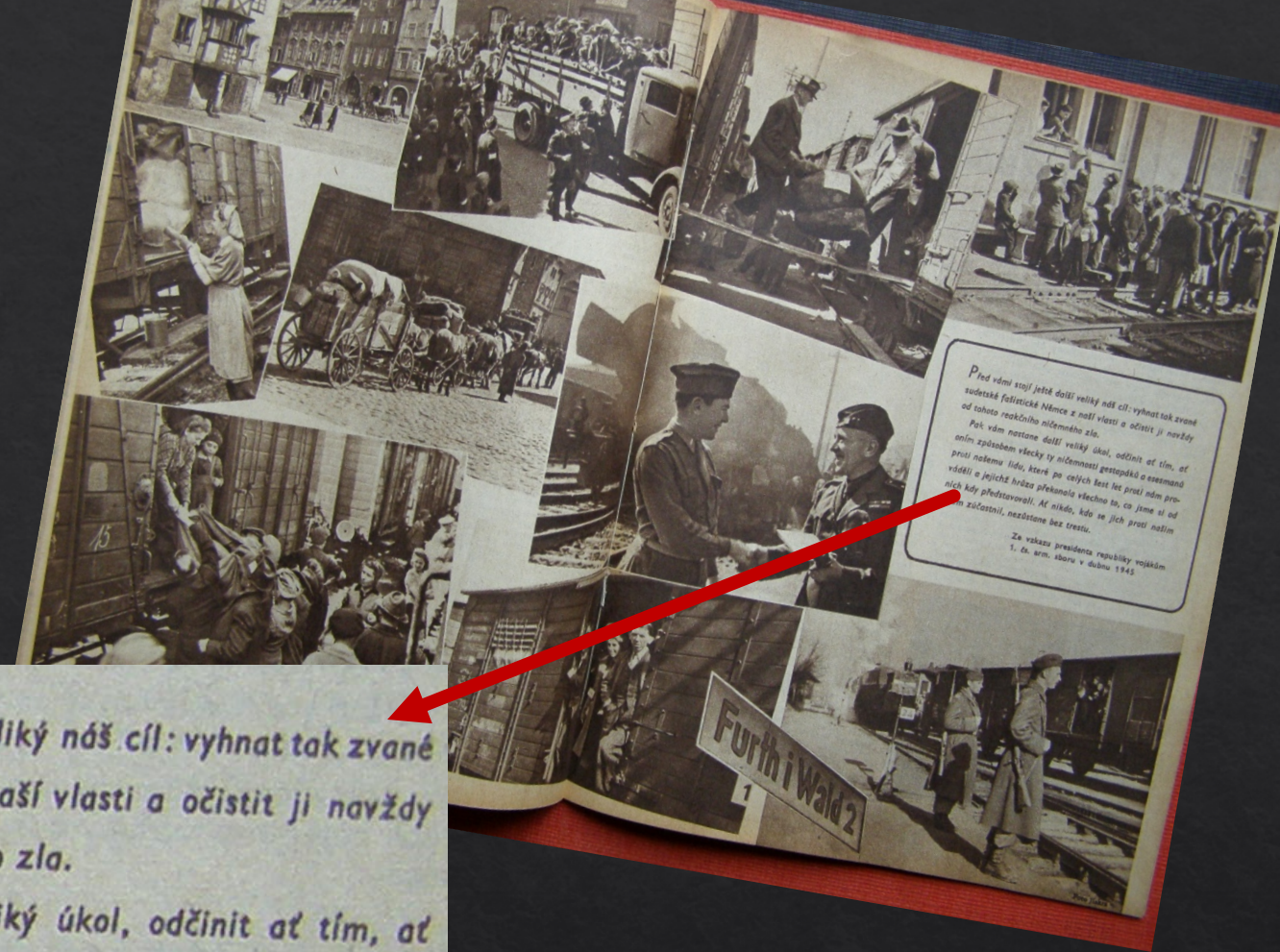
- Časopis je z doby, kdy již probíhal organizovaný odsun v souladu s Postupimskou konferencí –
- 10) Co vám obrázky připomínají?

Před vámi stojí ještě další veliký náš cíl: vyhnat tak zvané sudetské fašistické Němce z naší vlasti a očistit ji navždy od tohoto reakčního ničemného zla.

Pak vám nastane další veliký úkol, odčinit ať tím, ať oním způsobem všechny ty ničemnosti gestapáků a esesmanů proti našemu lidu, které po celých šest let proti nám prováděli a jejichž hrůza překonala všechno to, co jsme si od nich kdy představovali. Ať nikdo, kdo se jich proti našim lidem zúčastnil, nezůstane bez trestu.

Ze vzkazu presidenta republiky vojákům
1. čs. arm. sboru v dubnu 1945

11) Po přečtení vzkazu z druhého obrázku – jaký byl přístup představitelů státu?

12) Vnímáte nějaký rozdíl v pohledu na Němce mezi tímto textem a vyhláškou v první ukázkce? Jaký?

Výstup

Společně s touto prezentací a doprovodnými otázkami se zamyslíme nad kontroverzním tématem vysídlování Němců. Nakonec jsem se rozhodl, že mi odpovědi na otázky nemusíte posílat všechny.

PŘED VYPLŇOVÁNÍM ODPOVĚDÍ a prací s touto prezentací si prosím **PŘEČTĚTE UČEBNICI** str. (84 a 85). Dostanete tak lepší náhled do této problematiky a budou se vám úkoly dělat snáze.

Vášim výstupem bude: Odevzdáte mi opravdu kratičký textík, kde si vyberete jednu otázku, která vás zaujala a napíšete mi na ni vaši odpověď. 😊

Pošlete to klasicky na e-mail: p.durkech@seznam.cz do pátku 7.5. do 20:00.